

LEHDISTÖTIEDOTE nro 54/25

Luxemburgissa 29.4.2025

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-453/23 | Prezydent Miasta Mielca

Valtiontuki: unionin tuomioistuin täsmentää, missä olosuhteissa verovapautukset voidaan kieltää unionin oikeudessa

Puolassa yritykseltä evättiin säädetty kiinteistöverovapautus tilanteessa, jossa maa-alue, jolla sijaitsee rautatieinfrastruktuuria, oli annettu rautatieliikenteen harjoittajien käyttöön, koska vapautuksen myöntäminen olisi valtiontukia koskevan unionin oikeuden vastaista. Puolan ylin hallintotuomioistuin on esittänyt unionin tuomioistuimelle asiaa koskevan ennakkoratkaisupyynnön. Unionin tuomioistuin katsoo, että Puolan laissa säädetyn kaltainen yleinen ja abstrakti vapautus ei lähtökohtaisesti ole valtiontukea, koska sillä ei anneta valikoivaa etua. Tämä vapautus ei näytä liittyvän edunsaajaryitysten tai niiden toiminnan erityispiirteisiin, eikä se vaikuta olevan osa ilmeisen syrjivää järjestelmää. Se perustuu neutraaliin kriteeriin, ja sitä sovelletaan eri toimijoihin, mukaan lukien erikokoiset ja eri aloilla toimivat yritykset sekä muut kuin talouden toimijat. Lisäksi sillä pyritään kahteen tavoitteeseen: julkinen talous ja ympäristö. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on kuitenkin arvioida, onko kyseessä oleva vapautusjärjestelmä valtiontukea vai ei.

Puolalainen yritys, joka omistaa maa-alueillaan sijaitsevan yksityisen haararaiteen, päätti antaa sen rautatieliikenteen harjoittajan käyttöön kiinteistöverovapautuksen saamiseksi. Tätä varten se pyysi toimivaltaiselta viranomaiselta ennakkoratkaisua, jossa vahvistetaan sen oikeus kyseiseen vapautukseen.

Vaikka yritys täytti kaikki Puolan oikeuden mukaiset edellytykset, siltä evättiin tämä vapautus sillä perusteella, että unionin oikeuden mukaan se olisi ollut sääntöjenvastaista valtiontukea, koska sitä ei ollut etukäteen ilmoitettu komissiolle.

Yritys riitauttaa Puolan tuomioistuimissa tämän vapautuksen epäämisen. Koska Puolan ylin hallintotuomioistuin oli epävarma siitä, voidaanko tätä vapautusta kiinteistöverosta pitää unionin oikeudessa tarkoitettuna valtiontukena,¹ se kääntyi unionin tuomioistuimen puoleen. Se haluaa tietää, annetaanko tällä vapautuksella valikoivaa etua sen saajille ja vääristääkö tai uhkaako se vääristää kilpailua.

Unionin tuomioistuimen mukaan **kyseessä olevalla kiinteistöverovapautuksella ei ilmeisesti anneta valikoivaa etua eikä se näin ollen näytä olevan valtiontukea. Kansallisen tuomioistuimen asiana on kuitenkin ratkaista asia lopullisesti.**

Unionin tuomioistuin lähtee tarkastelussaan olettamasta, jonka mukaan kiinteistöveroa koskeva oikeudellinen järjestelmä, sellaisena kuin siitä on säädetty Puolan laissa, on "normaali" verojärjestelmä, jonka kannalta vapautuksen mahdollista valikoivuutta arvioidaan. Tätä järjestelmää sovelletaan kaikkiin kiinteistön omistajiin tai haltijoihin, ja siinä määritellään kiinteistöveron muodostavat osatekijät, mukaan lukien kyseessä oleva vapautus.

Puolan laissa säädetyn kaltaista **yleistä ja abstraktia vapautusta** välittömästä verosta **ei kuitenkaan lähtökohtaisesti voida pitää valtiontukena**. Koska sen oletetaan nimittäin olevan erottamaton osa "normaalia" verojärjestelmää, sillä ei pääsääntöisesti anneta valikoivaa etua.

On kuitenkin kaksi tilannetta, joissa tällainen vapautus voisi olla valikoiva. Yhtäältä silloin, kun tämä vapautus on osa

verojärjestelmää, joka on muotoiltu selvästi syrjivien parametrien mukaisesti. Toisaalta silloin, kun asiaa koskevassa säännöstössä tämän vapautuksen saamiseksi vahvistetut edellytykset liittyvät tuensaajayritysten yhteen tai useampaan erityispiirteeseen ja nämä ominaispiirteet liittyvät erottamattomasti kyseisten yritysten tai niiden toiminnan luonteeseen siten, että mainitut yritykset muodostavat yhtenäisen ryhmän.

Nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva vapautus myönnetään verovelvollisille sillä edellytyksellä, että ne omistavat esimerkiksi maa-alueen, joka on osa rautatieinfrastruktuuria, joka annetaan rautatieliikenteen harjoittajien käyttöön. Jollei kansallisen tuomioistuimen suorittamasta tarkistuksesta muuta johdu, **tämä edellytys ei siis näytä liittyvän oikeudellisesti eikä tosiasiallisesti niiden yritysten erityispiirteisiin, joihin tätä vapautusta sovelletaan.** Se ei myöskään vaikuta olevan osa verojärjestelmää, joka olisi muotoiltu selvästi syrjivien parametrien mukaisesti.

Näin ollen vaikuttaa siltä, että vapautuksen voi saada tuensaajien epäyhtenäinen joukko, johon kuuluu muita kuin talouden toimijoita sekä yrityksiä, joiden koko ja toimialat ovat hyvin erilaisia. **Se, että ainoastaan vapautuksen edellytykset täyttävät yritykset voivat hyötyä vapautuksesta, ei sellaisenaan riitä siihen, että vapautusta voitaisiin pitää valikoivana.**

Lisäksi edellä mainitulla vapautuksella ei pyritä pelkästään julkista taloutta vaan myös ympäristöä koskevaan tavoitteeseen kannustamalla käytöstä poistettujen sivuraiteiden kunnostamiseen ja rautatieliikenteen käyttämiseen. Jäsenvaltio voi verotuksellisen autonomiansa puitteissa oikeutetusti pyrkiä välittömällä verotuksella puhtaasti julkistaloudellisen tavoitteen lisäksi yhteen tai useampaan muuhun tavoitteeseen, jotka mahdollisesti yhdessä muodostavat merkityksellisen viitejärjestelmän tavoitteen.

Jos kansallinen tuomioistuin kuitenkin katsoo, että kyseisellä vapautuksella annetaan valikoiva etu, tämän jälkeen on tutkittava, vääristääkö se tai uhkaako se vääristää kilpailua, kun otetaan huomioon sen yleiset ominaispiirteet. Tältä osin unionin tuomioistuin korostaa, että yrityksen vapauttaminen kustannuksista, jotka sen olisi normaalisti pitänyt maksaa talouden alalla, joka on vapautettu unionin tasolla, vääristää lähtökohtaisesti kilpailuolosuhteita.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

[Tuomion koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ +32 2 296 4106

Pysykää kuulolla!

¹ SEUT 107 artiklan 1 kohta.